

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Forebyggelsesudvalg

Dato: 1. maj 2012
Enhed: JURMED
Sagsbeh.: MAKI
Sags nr.: 1203026
Dok nr.: 897194

Folketingets Sundheds- og Forebyggelsesudvalg har den 2. april 2012 stillet følgende spørgsmål nr. 1 (L 110) til ministeren for sundhed og forebyggelse, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Stine Brix (EL).

Spørgsmål nr. 1:

"Vil ministeren fremlægge en samlet oversigt over, hvilke tilsyn som udføres på plejehjem såfremt L 110 vedtages, samt hvilke funktioner de enkelte tilsyn har?"

Svar:

Til brug for besvarelsen har jeg bedt Sundhedsstyrelsen, Social- og Integrationsministeriet, Fødevarestyrelsen, Arbejdstilsynet om bidrag.

Sundhedsstyrelsen har om indholdet i plejehjemstilsynet oplyst følgende:

"Det kan oplyses, at dette tilsyn omfatter følgende områder:

Sundhedsadministrative forhold:

- Vejledninger og instrukser for personalet, så plejen og behandlingen kan foretages sundhedsmæssigt forsvarligt.

Sundhedsfaglige forhold:

- Medicinhåndtering
- Den sygeplejefaglige dokumentation
- Beboernes adgang til sundhedsfaglige ydelser
- Plejehjemmets håndtering af beboernes patientrettigheder
- Samarbejdet med den øvrige sundhedssektor

Sundhedsrelaterede forhold:

- Hygiejne
- Ernæring
- Aktivering og mobilisering
- Bygnings- og indeklimaforhold, der kan medføre helbredsmæssige problemer for beboerne.

For de fleste af tilsynets områder er der udarbejdet målepunkter, som undersøges ved interview og stikprøver."

Jeg kan henholde mig til det af Sundhedsstyrelsen oplyste.

Social- og Integrationsministeriet har oplyst følgende om tilsyn med plejehjem, som føres i h.t. regler på Social- og Integrationsministeriets område:

"Kommunalbestyrelsen skal tilbyde personlig pleje og praktisk hjælp og mad-service efter servicelovens § 83 samt genoptræning og vedligeholdende træning efter servicelovens § 86 til de borgere, som på baggrund af en konkret og individuel vurdering viser sig at have behov herfor - uanset boform.

Kommunalbestyrelsen har ifølge servicelovens § 148 pligt til at føre tilsyn med de tilbud, som kommunalbestyrelsen har truffet afgørelse om i forhold til den enkelte person i henhold til servicelovens §§ 83 og 86, og pligt til løbende at følge de enkelte sager for at sikre sig, at hjælpen fortsat opfylder sit formål.

Det fremgår af § 148, stk. 1, at kommunalbestyrelsen i den kommune, der har pligt til at yde hjælp efter serviceloven, jf. §§ 9-9 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, fører tilsyn med de tilbud, som kommunalbestyrelsen i denne kommune i forhold til den enkelte person har truffet afgørelse om, jf. § 3, stk. 1.

Det fremgår af servicelovens § 148, stk. 2, at kommunalbestyrelsen i den kommune, der har pligt til at yde hjælp efter denne lov, jf. §§ 9-9 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, løbende skal følge de enkelte sager for at sikre sig, at hjælpen fortsat opfylder sit formål. Kommunalbestyrelsen skal herunder være opmærksom på, om der er behov for at yde andre former for hjælp. Opfølgningen skal ske ud fra modtagerens forudsætninger og så vidt muligt i samarbejde med denne.

Det følger af servicelovens § 151, stk. 1, at der endvidere er pligt til at føre tilsyn med, at de kommunale opgaver efter §§ 83 og 86 løses i overensstemmelse med de afgørelser, kommunalbestyrelsen har truffet efter denne bestemmelse og i henhold til kommunalbestyrelsens vedtagne kvalitetsstandarder, jf. servicelovens § 139.

Det følger videre af servicelovens § 151, stk. 2, at kommunalbestyrelsen som led i tilsynsforpligtelsen efter stk. 1 hvert år skal foretage mindst ét uanmeldt tilsynsbesøg på plejehjem m.v., jf. servicelovens § 192, i plejeboligbebyggelser, der er omfattet af lov om almene boliger m.v. eller lov om boliger for ældre og personer med handicap, og i andre, tilsvarende boligenheder i kommunen. Tilsynet omfatter indsatsen over for de beboere og lejere, der modtager kommunale serviceydelser. Tilsynet må ikke varetages af leverandører eller personer, der udfører opgaver på området.

Særligt vedrørende tilsyn med friplejeboliger, gælder det endvidere, at såfremt hjælpen til beboerne ikke leveres i overensstemmelse med kommunalbestyrelsens afgørelse herom, kan kommunalbestyrelsen give friplejeboligleverandøren et påbud. Hvis friplejeboligleverandøren ikke bringer forholdet i orden, skal den foretage indberetninger til Socialstyrelsen, der kan tilbagekalde certificationen, jf. servicelovens § 151b.

Ud over de nævnte tilsyn, der fokuserer på den hjælp, der er truffet afgørelse om, og som leveres til den enkelte beboer, fremgår det af servicelovens § 148 a, at den stedlige kommunalbestyrelse fører et driftsorienteret tilsyn med personale, bygninger og økonomi i tilbud efter serviceloven. Hvis en anden kommunalbestyrelse eller et andet regionsråd har lavet en aftale med et privat til-

bud om køb af alle pladser, og aftalen også omfatter tilsyn med tilbuddet, er det dog denne kommunalbestyrelse eller dette regionsråd, der har ansvaret for at føre driftsorienteret tilsyn. Regionsrådet fører ifølge servicelovens § 5, stk. 7, tilsyn med sine egne tilbud.

Det driftsorienterede tilsyn omfatter tilsyn med tilbuddets personale, bygningsmæssige forhold og økonomi. Det omfatter bl.a. tilsyn med, om personalets kvalifikationer svarer til den opgave, som tilbuddet skal løse, tilsyn med beboernes kost, bygningsmæssige forhold, om udbud af fritidsaktiviteter mv. svarer til målgruppen, og om tilbuddets forvaltning af økonomien er forsvarlig. Der er ikke fastsat regler om tilsynsfrekvensen eller andre krav til processen omkring det driftsorienterede tilsyn med plejehjem.

Af lov om friplejeboliger § 89 følger, at kommunalbestyrelsen fører tilsyn med friplejeboliger beliggende i kommunen, og i den forbindelse påser, at boligerne udlejes til og bebos af den rette personkreds, jf. lovens § 1. Social- og Integrationsministeriet kan henvise til Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter, der ressortministerium for friplejeboligloven."

Fødevarestyrelsen har oplyst følgende om myndighedens tilsyn med plejehjem:

"Formålet med Fødevarestyrelsens kontrol er, at færre mennesker bliver syge af den mad, de spiser, og at flere virksomheder overholder reglerne.

Retsgrundlaget

De generelle regler på fødevarerområdet hjemles i fødevarereloven og fødevarerforordningen. Reglerne om kontrol i fødevareraktiviteter hjemles i kontrolbekendtgørelsen og to EU-forordninger.

Kontrolmyndighed

Kontrolomfanget fastsættes og kontrollen gennemføres af Fødevarestyrelsen.

Kontrolfrekvens

Fødevarestyrelsen gennemfører basiskontrol i fødevareraktiviteter efter fastsatte kontrolfrekvenser. Kontrolfrekvenserne fastsættes efter en risikovurdering på brancheniveau og en behovsvurdering (standard- eller elitestatus) på virksomhedsniveau.

Alle Fødevarestyrelsens kontrolobjekter tildeles derfor en branche ud fra virksomhedens aktiviteter. Nogle virksomheder, inkl. plejehjem, er fx opdelt i et centralkøkken med behandling, der også har ansvaret for forskellige afdelingskøkkener, som ikke nødvendigvis behandler fødevarer, men udelukkende anretter eller holder maden varm. Disse afdelinger bliver betragtet som flere kontrolobjekter, hvis de fx ikke har samme daglige ledelse, eller hvis de ikke kan betragtes som en samlet geografisk enhed. I tilfælde, hvor afdelingskøkkenerne selv har behandling af fødevarer, skal de kontrolleres som selvstændige kontrolobjekter.

Plejehjem vil derfor hovedsageligt blive indplaceret i en eller flere af følgende tre brancher:

Branche i FVST	Risikogruppe	Standardfrekvens	Elitefrekvens
----------------	--------------	------------------	---------------

Catering med levering til detailvirksomheder, som bl.a. omfatter produktion af serveringsklar mad til afdelingskøkkener på hospitaler og institutioner samt centralkøkkener på hospitaler og i institutioner (engros)	Særlig høj	5	3 Efter 12 måneder med elitestatus, reduceres kontrolfrekvensen til 2
Hospitals- og institutionskøkkener (detail)	Høj	2	1
Kantiner, pensionater mv., fast personkreds, højst 12 personer som bl.a. omfatter afdelings- og anretterkøkkener samt bofællesskaber (detail)	Lav	0,5	0,5

Desuden gennemføres prioriteret basiskontrol af kontrolobjekter, der har et særligt behov for kontrol. Prioriteret basiskontrol er et supplement til den øvrige basiskontrol efter faste frekvenser.

Som en del af Fødevarestyrelsens kontrolkoncept gennemføres der ekstra kontrolbesøg efter anmærkninger ved kontrollen, så virksomheder, der overtræder reglerne, får mere kontrol, mens virksomheder, der følger reglerne, får mindre kontrol.

Kontrolobjekt

På plejehjem er kontrolobjektet den del af virksomheden, der er omfattet af fødevarerlovgivningen – det vil overordnet sige de lokaler/udstyr, der anvendes til opbevaring, transport og håndtering af fødevarer.”

Arbejdstilsynet har oplyst følgende om myndighedens tilsyn med plejehjem:

”Arbejds miljøloven har til formål at sikre et sikkert og sundt arbejdsmiljø. Det gælder også for ansatte på plejehjem.

Plejehjem skal således leve op til bestemmelserne i arbejdsmiljølovgivningen.

Arbejdstilsynet fører tilsyn med alle danske virksomheder. Det gælder også tilsyn med plejehjem.

Arbejdstilsynet har pr. 1. januar 2012 indført et risikobaseret tilsyn, hvor tilsynet målrettes mod de virksomheder, hvor der forventes at være de største problemer med arbejdsmiljøet. Det indebærer bl.a. at disse virksomheder får

flere tilsyn. I løbet af de næste otte år, vil alle plejehjem blive besøgt mindst én gang.

Arbejdstilsynet kan også komme på besøg for at undersøge et konkret og afgrænset arbejdsmiljøproblem, fx for at kontrollere om påbud er efterkommet eller på baggrund af en klage.

Arbejdstilsynet gennemfører desuden særlige tilsynsindsatser i brancher, hvor der er særlig risiko for at blive nedslidt. I 2011 blev der gennemført indsats på bl.a. plejehjem. Indsatserne har fokus på dialog og vejledning. Hver virksomhed besøges to gange. Virksomhederne har dermed tid til selv at gøre en indsats for at forbedre arbejdsmiljøet. På det andet besøg indgår der en egentlig kontrol af arbejdsmiljøet og virksomhederne.

Genstanden for Arbejdstilsynets tilsyn er de ansattes arbejdsmiljø, dvs. føre tilsyn med, om de ansatte arbejder under forhold, der er både sundheds- og sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarlige. Det gælder bl.a. de fysiske, ergonomiske og psykosociale forhold i arbejdsmiljøet.

Som led i tilsynsopgaven kan Arbejdstilsynet påbyde, at forhold, som strider mod arbejdsmiljølovgivningen, bringes i orden straks eller inden for en frist.”

Med venlig hilsen

Astrid Krag / Julie Marie Cederholm